

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Teatr polski - współczesność (od Andrzeja Wajdy do "trzeciego teatru")		8.0.13915	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Dramatu, Teatru i Widowisk			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Wiedza o teatrze	forma	stacjonarne
		moduł	organizacja i animacja działalności teatralnej
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Katarzyna Kręglewska-Powązka; prof. dr hab. Wojciech Owczarski; dr Monika Żółkoś; dr hab. Małgorzata Jarmułowicz, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Ćw. audytoryjne		ćwiczenia, semestr 3:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - uczestniczenie w zajęciach;	
zajęcia w sali dydaktycznej		25 godzin - przygotowanie do zajęć;	
Liczba godzin		10 godzin - przygotowanie referatu;	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.		10 godzin - przygotowanie do egzaminu i sam egzamin.	
		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza i interpretacja manifestów artystycznych i tekstów krytycznych, analiza i interpretacja dramatów i spektakli teatralnych, prezentacja multimedialna - Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) - Dyskusja - Praca w grupach - Rozwiązywanie zadań 		Sposób zaliczenia	
		Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - egzamin ustny - ustna prezentacja podczas zajęć 	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenia w sem. 2, 3 na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> • aktywnego udziału w zajęciach, systematycznego przygotowywania w formie ustnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego (40%); • przygotowania indywidualnej prezentacji na temat stanowiący rozwinięcie zagadnień analizowanych na zajęciach (60%). Egzamin ustny w 3 semestrze polega na odpowiedzi na trzy pytania z listy tematów realizowanych podczas zajęć. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest wcześniejsze zaliczenie ćwiczeń.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	dyskusja	egzamin
	Wiedza	
K_W03		+
	Umiejętności	
K_U01	+	+
K_U03	+	+
	Kompetencje społeczne	
K_K01	+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Warunkiem uczestnictwa w zajęciach jest zaliczenie wszystkich częściowych zajęć z przedmiotu Teatr polski – współczesność, poprzedzających aktualny etap realizacji przedmiotu (tj. student, który chce uczestniczyć w zajęciach z przedmiotu Teatr polski – współczesność w semestrze 3, musi otrzymać zaliczenie po semestrze 2); w wyjątkowych przypadkach osoba prowadząca zajęcia może odstąpić od tej zasady.

B. Wymagania wstępne

Zaliczenie semestru 2 wymagane jest, by kontynuować zajęcia w semestrze 3.

Cele kształcenia

Student:

- Zapoznaje się z najważniejszymi zjawiskami w obszarze teatru polskiego od Andrzeja Wajdy do "trzeciego teatru", wraz z ich uwarunkowaniami społeczno-politycznymi (uwarunkowania historycznokulturowe; tendencje estetyczne; organizacja życia teatralnego; wybitni twórcy).
- Rozwija umiejętności analizy i interpretacji dzieła teatralnego oraz rozumienia podstawowych konwencji i gatunków teatru.

Treści programowe

Problematyka ćwiczeń

Semestr 2:

Teatr wobec przełomów historycznych: okres okupacji, socrealizm, odwilżowe teatry osobne. Idea teatru ubogiego i aktora ogołoconego we wczesnej twórczości Jerzego Grotowskiego. Teatr Cricot 2 Tadeusza Kantora. Języki teatralnej awangardy: teatry plastyczne Jerzego Szajny i Leszka Mądzika, teatry ruchu Henryka Tomaszewskiego i Wojciecha Misiuro.

Semestr 3:

Teatr semantycznej niezależności Jerzego Grzegorzewskiego. Mistrzowie teatru dramatycznego: Konrad Swinarski, Jerzy Jarocki, Andrzej Wajda. Krystian Lupa i „młodszy zdolniejszy”: Grzegorz Jarzyna, Krzysztof Warlikowski. W kręgu teatru zaangażowanego: Jan Klata, Paweł Demirski/ Monika Strzępka... „Trzeci teatr”: Gardzienice, Teatr Pieśń Kozła. Teatr wobec problematyki religijnej: Piotr Cieplak, Piotr Tomaszuk.

Wykaz literatury

Każdorazowo na początku semestru prowadzący weryfikuje bądź ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):**A.1. wykorzystywana podczas zajęć****A.1.1. zestaw lektur w semestrze 2:**

- Sława i infamia. Z Bohdanem Korzeniewskim rozmawia Małgorzata Szejnert, Londyn 1988
- K. Braun, Teatr polski (1939-1989). Obszary wolności – obszary zniewolenia, Warszawa 1994.
- J. Grotowski, Teksty z lat 1965-1969, red. J. Degler, Z. Osiński, Wrocław 1989.
- E. Morawiec, Teatr ubogi, (w:) Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Teatr. Widowisko, pod. Red. M. Fik, Warszawa 2000.
- M. Fik, Teatr polskiego października?, „Dialog” 1989, nr 6.
- K. Pleśniarowicz, Kantor. Artysta końca wieku, Wrocław 1997.
- E. Morawiec, Seans pamięci. Szkice o dramacie i teatrze, Kraków 1996
- Dramat i teatr [socrealistyczny] (w:) Słownik realizmu socrealistycznego, pod red. W. Tomasika i Z. Łapińskiego, Kraków 2004.
- J. Kłossowicz, Tadeusz Kantor. Teatr, Warszawa 1991
- K. Górski, „Reżyser ma pomysły”, „Twórczość” 1970, nr 2.
- P. Konic, Teatr plastyczny i jego przedmiot, „Dialog” 1989, nr 10.
- D. Łarionow, Przestrzenie obrazów Leszka Mądzika, Lublin 2008.
- Z. Tomczyk-Watrak, Teatr Ekspresji Wojciecha Misiuro, Gdańsk 2003.

A.1.2. zestaw lektur w semestrze 3:

- E. Wyśńska, Jarockiego teatr obiektywny, „Dialog” 1996, nr 5-6.
- Z. Taranienko, Teatr bez dramatu, Warszawa 1980
- Strategie publiczne, strategie prywatne. Teatr polski 1990-2005, pod red. T. Płaty, Izabelin 2006
- Przeciw konwencjom. Antologia tekstów o teatrze polskim i obcym od Antoine'a po czasy współczesne, red. M. Fik, Warszawa 1994.

- Z. Osiński, Teatr Swinarskiego (w:) tenże, Teatr Dionizosa. Romantyzm w polskim teatrze współczesnym, Kraków 1972.
- K. Swinarski, Wierność wobec zmienności, wyb. i oprac. M. Fik i J. Sieradzki, Warszawa 1988.
- R. Węgrzyniak, Jarocki i literatura dramatyczna, „Notatnik Teatralny” 1998, nr 15
- B. Guzczalska, Jerzy Jarocki – artysta teatru, Kraków 1999
- M. Karpiński, Teatr Andrzeja Wajdy, Warszawa 1991
- P. Gruszczyński., Ojcobójcy. Młodszy zdolniejszy w teatrze polskim, Warszawa 2003.
- Strategie publiczne, strategie prywatne. Teatr polski 1990-2005, pod red. T. Platy, Izabelin 2006.
- J. Kopciński., Którędy do wyjścia? Szkice i rozmowy teatralne, Warszawa 2002.
- G. Niziołek., Sobowtór i utopia. Teatr Krystiana Lupy, Kraków 1997.
- M. Szpakowska, Przedrzeźnianie, „Dialog” 2011, nr 5.
- A Hodge, Włodzimierz Staniewski: Gardzienice i aktor naturalizowany, „Dialog” 2003, nr 5.
- M. Szpakowska, Przedrzeźnianie, „Dialog” 2011, nr 5
- D. Ratajczakowa, Reality drama, „Dialog” 2004, nr 7.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Semestr 2

- M. Jarmułowicz, Sezony błędów i wypaczeń. Socrealizm w dramacie i teatrze polskim, Gdańsk 2003.
- Z. Osiński, Grotowski i jego Laboratorium, Warszawa 1980.
- J. Afanasjew, Czasy Bim-bomu, (w:) Gdańsk teatralny, Historia i współczesność, pod red. J. Ciechowicz, H. Kasjaniuk, Gdańsk 1988
- J. Afanasjew, Sezon kolorowych chmur. Z życia polskich teatrzyków 1954-64, Gdynia 1968
- „Notatnik Teatralny” 1995/10 (monograficzny numer o aktorstwie w teatrze Grotowskiego)
- K. Pleśniarowicz, Teatr Śmierci Tadeusza Kantora, Chotomów 1990
- K. Pleśniarowicz, Na krawędzi pustki: „Umarła klasa” Kantora (w:) Mity teatru XX wieku. Od Stanisławskiego do Kantora, Kraków 1995.
- Z. Tomczyk-Watrak, Teatr Ekspresji Wojciecha Misiuro, Gdańsk 2003
- A. C. Leszczyński, Najwięcej można wyrazić poza słowami (Teatr Ekspresji W. Misiury), (w:) Gdańskie teatry osobne, pod red. J. Ciechowicza i A. Żurowskiego, Gdańsk 2000
- K. Smużniak, Wrocławski Teatr Pantomimy. Mit w teatrze Henryka Tomaszewskiego, Wrocław 1991.
- J. Hera. Henryk Tomaszewski i jego teatr, Warszawa 1983

Semestr 3

- Walaszek, Teatr Wajdy. W kręgu arcydzieł: Dostojewski, „Hamlet”, „Wesele”, Kraków 2003
- „Notatnik Teatralny” 1999, nr 18-19 (monograficzny zeszyt o Lupie).
- „Notatnik Teatralny” 2002, nr 24-25 (monograficzny zeszyt o Jarzynie).
- „Notatnik Teatralny” 2003, nr 28-29 (monograficzny zeszyt o Warlikowskim).
- „Notatnik Teatralny” 2003-2004, nr 30-31 (monograficzny zeszyt o Tomaszewskim).
- „Notatnik Teatralny” 2004, nr 32-22 (monograficzny zeszyt o Klacie).
- Strategie publiczne, strategie prywatne. Teatr polski 1990-2005, red. T. Plata, Izabelin 2006.
- Szekspir i uzurpator. Z Krzysztofem Warlikowskim rozmawia Piotr Gruszczyński, Warszawa 2007.
- J. Sieradzki, Krytyka kreatywna, czyli w obronie wujostwa, „Dialog” 2006, nr 3
- Krzyk jest polityczny, rozmowa redakcyjna „Dialogu” 2006, nr 3.
- J. Krakowska, Żyła, getto i głos wolny, „Dialog” 2011, nr 5
- Iwona Kurz, Jajko à la Czereśniak, „Dialog” 2011, nr 5.
- T. Kornaś, Włodzimierz Staniewski i Ośrodek Praktyk Teatralnych Gardzienice, Kraków 2004
- T. Kornaś, Pieśń Kozła, „Didaskalia” 1998, nr 25-26

B. Literatura uzupełniająca

- B. Frankowska, Encyklopedia teatru polskiego, Warszawa 2003.
- M. Fik, Trzydzieści pięć sezonów. Teatry dramatyczne w Polsce w latach 1944-1979, Warszawa 1981.
- Teatr. Widowisko, red. M. Fik, Warszawa 2000.
- A. Grodzicki, Reżyserzy polskiego teatru, Warszawa 1979.
- Wątroba. Słownik polskiego teatru po 1997 roku, Warszawa 2010.
- Świadomość teatru: polska myśl teatralna drugiej połowy XX wieku, red. W. Dudzik, Warszawa 2007.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W03 K_U01, K_U03 K_K01	K_W03 Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma uporządkowaną wiedzę szczegółową o współczesnych zjawiskach w obrębie teatru polskiego (K_W03)
	Umiejętności
	K_U01, K_U03 Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje o współczesnym teatrze polskim z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych

	<p>z zakresu nauk o sztukach widowiskowych i plastycznych (K_U01);</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozpoznać różne formy sztuk widowiskowych charakterystyczne dla współczesnego teatru polskiego i dobrać właściwe metody i narzędzia ich analizy i interpretacji (K_U03).
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K01.</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie potrzebę uczenia się oraz nieustannego rozwijania kwalifikacji zawodowych, w tym zwłaszcza aktywnego śledzenia życia teatralnego w kraju, czytania periodyków i publikacji poświęconych współczesnemu teatrowi polskiemu i sztukom wizualnym (K_K01).
<p>Kontakt</p> <p>katarzyna.kreglewska@ug.edu.pl</p>	